

Sygn. akt III KZ 17/20

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Przemysław Kalinowski (sprawozdawca)
SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie z wniosku **J. R.**
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 14 maja 2019 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Najwyższego
z dnia 25 lutego 2020 r., sygn. akt III KO 125/19,
w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania w sprawie
Sądu Okręgowego w G., sygn. akt XI Ko (...), zakończonego wyrokiem Sądu
Apelacyjnego w (...) z dnia 2 kwietnia 2019 r., sygn. akt II AKa (...)
na podstawie art. 437 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem odmówiono przyjęcia osobistego wniosku J. R. o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w G., sygn. akt XI Ko (...), zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 2 kwietnia 2019 r., sygn. akt II AKa (...). Przedmiotem tego postępowania, którego wznowienia domagał się wnioskodawca J. R. , było żądanie zasądzenia na jego rzecz kwoty 30.000 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia od Skarbu Państwa z tytułu zatrzymania wnioskodawcy w dniu 1 lipca 2018 r., zastosowanego w postępowaniu prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w P. w sprawie sygn. akt Ds. (...).

Zasadniczą przesłanką rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego, kwestionowanego obecnie przez autora zażalenia, był brak przywołania *„którejkolwiek z ustawowych podstaw wznowienia postępowania, mogących mieć zastosowanie w sprawie o odszkodowanie za niesłuszne zatrzymanie”*.

Obecnie, autor środka odwoławczego w swoim zażaleniu zarzucił wydanie postanowienia na posiedzeniu, o którego terminie wnioskodawca nie został powiadomiony, a nadto wyraził przekonanie, że przepisy art. 540, 540b i 542 k.p.k. stwarzają należyłą podstawę prawną do jego wystąpienia z wnioskiem o odszkodowanie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie wnioskodawcy J. R. okazało się niezasadne i nie zasługiwało na uwzględnienie. Przepis art. 545 § 3 k.p.k. wprowadził obowiązek przeprowadzenia kontroli wniosku o wznowienie postępowania w kierunku zbadania, czy nie jest on oczywiście bezzasadny. Stwierdzenie – w oparciu o powołany przepis – „oczywistej bezzasadności” nie powoduje oddalenia wniosku, tylko skutkuje odmową jego przyjęcia. Wynika to z założenia, że orzekając w tym trybie Sąd nie rozpoznaje merytorycznie samego wniosku, lecz odnosi się jedynie do warunków jego dopuszczalności. Orzekając na podstawie art. 545 § 3 k.p.k., Sąd nie jest więc uprawniony do dokonywania oceny podstaw wznowienia postępowania z punktu widzenia ich rzeczywistego występowania i należytego wykazania przez wnioskodawcę (por. D. Świecki w: J. Skorupka [red.]: Kodeks postępowania karnego. Komentarz do art. 545 k.p.k.). Chodzi o sprawdzenie, czy okoliczności uznawane przez wnioskodawcę za przesłanki do podjęcia decyzji o wznowieniu postępowania, rzeczywiście należą do kręgu ustawowych podstaw uzasadniających wystąpienie z tym środkiem nadzwyczajnym. W realiach tej sprawy ten proces weryfikacji doprowadził do wydania orzeczenia odmawiającego przyjęcia wniosku J. R. o wznowienie postępowania. Zarówno w pierwotnym wystąpieniu, jak i obecnie w zażaleniu, skarżący nie wskazał na żadną z konkretnych ustawowych podstaw uzasadniających wzruszenie prawomocnego orzeczenia. W środku odwoławczym przywołał jedynie brak zawiadomienia o terminie posiedzenia Sądu Najwyższego, w toku którego zapadło kwestionowane

obecnie postanowienie, a także wymienił przepisy art. 540 k.p.k., art. 540b k.p.k. oraz art. 542 k.p.k., mające stanowić podstawę dla jego wniosku.

W kwestii związanej z zawiadomieniem wnioskodawcy o posiedzeniu w postępowaniu wznowieniowym, rozstrzygająca jest treść art. 544 § 3 k.p.k., który jednoznacznie przesądza, że posiedzenie to odbywa się bez udziału stron, chyba że prezes sądu lub sąd postanowi inaczej. W tej sprawie taka decyzja – odmienna od zasady wyrażonej w powołanym przepisie – nie zapadła, wobec czego brak zawiadomienia wnioskodawcy o terminie posiedzenia nie stanowił naruszenia przepisu procesowego.

Natomiast, generalne przywołanie przez wnioskodawcę przepisów rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego, w tym łączne wyliczenie unormowań zawartych w przepisach art. 540 k.p.k., art. 540b k.p.k. i art. 542 k.p.k., trudno uznać za spełnienie obowiązku określenia konkretnych okoliczności sprawy uzasadniających powstanie przekonania, że postulat wnioskodawcy jest zakotwiczony w takich zdarzeniach procesowych lub faktycznych, które należą do kręgu podstaw wznowienia postępowania określonych w przepisach wymienionych przez autora zażalenia. Wymienione przepisy formułują przecież zupełnie różne podstawy normatywne uzasadniające wznowienie postępowania w zależności od wystąpienia konkretnych – także różniących się między sobą – okoliczności faktycznych lub prawnych uzasadniających taką decyzję. Te ostatnie okoliczności nie zostały sprecyzowane również obecnie we wniesionym środku odwoławczym. Natomiast skarżący nadal ograniczył się do prezentowania przekonania o słuszności swego roszczenia wobec Skarbu Państwa, co jednak – po rozstrzygnięciu tej kwestii w postępowaniu merytorycznym – nie może być wprost kwestionowane i kontrolowane w toku postępowania wznowieniowego.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.